

Akademikerkonflikten evaluert

– Gode forberedelser, gjennomføringsevne og samhold i Akademikerne sentralt og lokalt, var grunnlaget for en vellykket streik med et resultat vi kan være fornøyd med.

Det sa Torunn Janbu, president i Legeforeningen og nestleder i Akademikerne helse, til de lokale streikelederne i sykehusene. Hun takket samtidig de lokale streikelederne for innsatsen. Akademikerne gjennomførte i slutten av februar sitt evalueringsseminar med de tillitsvalgte som ledet streiken ved sykehusene.

Akademikerne hadde samlet de lokale streikekomiteene ved alle sykehusene som hadde vært berørt av Akademikerkonflikten i januar til et felles evalueringsmøte på Gardermoen. Det var på forhånd gjennomført en Quest-back undersøkelse blant tillitsvalgte og medlemmer som var tatt ut i streik. Godt samarbeid mellom akademikerne i det enkelte sykehus og mellom foreningene i Akademikerne var en gjennomgående tilbakemelding. Evalueringen viste også at arbeidet i de lokale streikekomiteene fungerte veldig bra, at medlemmene oppfattet streiken som helt nødvendig, og at det endelige meklingsresultatet er tilfredsstillende.

Inntrykket som fremkom fra Quest-back-undersøkelsen ble i stor grad bekreftet av de fremmøtte på seminaret. Samholdet lokalt, kommunikasjonen med sentral streikeledelse og det faktum at streiken ble gjennomført med full oppslutning og ga resultater, ble fremhevet som positive forhold. Flere av de tillitsvalgte trakk også frem hvor viktig det opplevdes å streike for å vise at vi ikke aksepterer trening, ensidig styring og trussel mot grunnleg-

gende rettigheter. Det er dog alltid rom for forbedring av konfliktberedskap og streikearbeid. Det kom flere gode forslag fra deltakerne bl.a. mht. budskapsformidling og kommunikasjonsveier – noe som vil bli tatt med i fremtidig arbeid.

Det blir laget erfaringsdokumenter til bruk for senere streiker.

Samhold og erfaring

– Tusen takk for jobben som er gjort og takk for god oppslutning, sa Rune Frøyland, leder av Akademikerne helse, i sin innledning. – Vi er avhengige av inntrykk og erfaringer fra dere, og noe vi vil ha nytte av ved senere konfliktforberedelser. Hovedfokuset vårt gjennom forhandlinger, mekling og streik har vært å ta avgjørelser som gir en best mulig løsning for medlemmene, fortsatte Frøyland. Han gjennomgikk meklingsprosessen og arbeidet med konsekvensvurderinger av en mulig streik og streikeuttak. Han roste medlemmenes raske iverksetting av streiken, ikke minst at streikende iført gule vester allerede var på plass klokken halv åtte om morgenen da streiken var et faktum. Fra da av og gjennom hele streiken var det solid vilje til å slutte opp om streiken. Fire sykehus ble tatt ut 18. januar som var første streikedag. Mandag 23. januar kom en utvidelse med seks nye sykehus. Nivået på uttaket var imidlertid det samme.

– Vi valgte en strategi som var lav mht. konflikteskalering. Akademikerne er

Torunn Janbu. Foto Ellen Juul Andersen

ansvarlige og løsningsorienterte og tok tidlig i streiken kontakt med NAVO for å høre om det var grunnlag for å gjenoppta dialogen, sa Frøyland.

Daglige strategimøter

Torunn Janbu gjennomgikk hvilke vurderinger den sentrale streikeledelsen la til grunn i sine daglige møter og strategibeslutninger under streiken. Disse strategiene fungerte etter intensjonen. Hun orienterte også om rutine i dispensasjonsarbeidet og den løpende kontakten med Helsetilsynet. – Streiken ble aldri vurdert som uforvarsvarlig av Helsetilsynet. Dette skyldtes i hovedsak gode dispensasjonsrutiner, ikke minst lokalt, fremholdt Janbu. Hun trakk også frem hvor viktig samhold er i en streikesituasjon, og roste forsamlingen for hvordan man ved å stå samlet, klarte å streike motparten tilbake til fornyet mekling.

– Samarbeidet mellom de forskjellige akademikerorganisasjonenes medlemmer fungerte godt. Akademikerne hadde felles mål – mål som ble innfridd. Grunnleggende rettigheter blir videreført. De som har behov for sentralt fastsatte tillegg, fikk det. Vi fikk også sikret reelle lokale forhandlinger, noe som ikke har vært tilfellet i helseforetakene de siste oppgjørene hvor man har forhandlet lokalt under fredsplikt. Dette viser godt samarbeid og forståelse for hverandres behov, fremholdt Janbu.

– De lokale forhandlingene for de øvrige akademikergrupper til våren og for overlegene i september, blir prøvesteiner for hvordan lokale forhandlinger fungerer i sykehusene. Etter tre brudd og en streik har NAVO/RHF og Akademikerne felles interesser i å få gjennomgått systemet for å kunne vurdere behov for endring i forbindelse med hovedavtalerevisjonen

Akademikerne hadde invitert til evalueringskonferanse i etterkant av sykehusstreiken. Fra venstre: Linda Hatleskog, Bassam Karime, Bjørn Ove Kvavik, Ole Kristian Furulund, Torgeir Schmidt-Melbye, Atle Einar Østern, Knut Aarbakke, Haagen Thorne og Hans Olaf Johannessen. Foto Ellen Juul Andersen

senere i år. Dersom begge har et ønske om en utvikling av systemet og grunnlag for å skape gode sykehus, har vi denne gangen god grunn til å forvente en reell prosess i forbindelse med hovedavtalerevisjon. Dette har vi startet arbeidet med, for å ha et godt grunnlag for konstruktive prosesser med NAVO, sa Torunn Janbu.

Omfattende reisevirksomhet

Akademikerne hadde lagt vekt på å sikre seg tilbakemeldinger på hva som fungerte bra og hva som eventuelt ikke fungerte bra under streiken. Sentral streikeledelse reiste derfor rundt på lokale møter ved sykehusene under streiken. Torunn Janbu og Rune Frøyland deltok på de fleste av disse møtene. Etter at streiken var over ble det gjennomført medlemsmøter ved alle sykehusene som hadde vært i streik. Også da var Torunn Janbu og resten av den sentrale streikekomiteen på reisefot. Janbu sier at møtene ga utbytterike tilbakemeldinger og at det var viktig å bli godt kjent med hvordan medlemmene ser på bakgrunnen for streiken, samarbeid og støtte lokalt og sentralt under streiken, hvordan streiken fremsto i media, og oppfatning av resultatet. – Vi gjennomførte reiserunden umiddelbart etter streiken, og deltakerne på møtene la frem mange nyttige erfaringer både fra forberedelser og gjennomføring, sa hun. Sentrale temaer var reaksjoner fra dem som ble tatt ut i streik, reaksjoner fra andre medlemmer og fra publikum, kommunikasjon med lokal og sentral streikeledelse og pressens håndtering. Dette er viktig kunnskap i enhver fremtidig konfliktforberedelse, sa Torunn Janbu. Evalueringen ble avsluttet med en hyggelig hilsen til de lokale streikekomiteene for en flott gjennomført jobb!

Særmøter

De forskjellige medlemsforeningene i Akademikerne hadde anledning til egne særmøter med medlemmene i forkant av den felles evalueringen. I Legeforeningens formøte gikk Knut Aarbakke i forhandlings- og helseerettssavdelingen gjennom meklingsresultatet og innholdet i de punkter som særlig gjelder Legeforeningen.

Ellen Juul Andersen

ellen.juul.andersen@legeforeningen.no
Avdeling for informasjon og helsepolitikk

Splittet Nmf-landsmøte

Kapasitetsproblematikken i turnustjenesten preget store deler av medisinerstudentenes landsmøte i mars.

En engasjert gruppe medisinstudenter deltok i debatten. Foto Hanne Støre Valeur

Det var på forhånd knyttet stor spenning til hva landsmøtet ville komme frem til vedrørende turnussaken. Kapasitetsproblematikken i turnustjenesten har lenge vært et diskusjonstema både blant medisinstudentene og innad i Norsk medisinstudentforening (Nmf). Nmfs lokallag kunne i forkant av landsmøtet ikke stille seg bak et felles synspunkt, men hadde lovet medlemmene at de etter landsmøtet skulle ta en samlet beslutning om hva Nmf skal jobbe for som løsning av problematikken. Debatten rundt turnusproblematikken viste tydelig at landsmøtet var svært splittet i sitt syn på saken.

Nmf Utland og Nmf Bergen gikk tidlig inn for et forslag om å erstatte turnustjenesten med en form for konkurransebasert veiledet tjeneste, slik det gjøres i Sverige. Thorstein Schröder Hansen, Nmfs representant i turnusrådet, la frem et lengre forslag der prioritering av studenter med norsk studieplass ved tildeling av turnusplass sto sentralt. Nmf Trondheim og Nmf Tromsø fremmet liknende synspunkter. Stian Østland, leder for medisinsk studentutvalg i Oslo, argumenterte for at ingen av disse forslagene ga noen reell løsning av kapasitetsproblematikken. Han la selv inn et forslag om en begrensning av antall norske medisinstudenter i utlandet fra statlig hold og en tredeling av turnustjenesten. Mads Sabel fra Yngre Legers Forening, oppfordret landsmøtet til å jobbe for å beholde turnustjenesten. Han mente et konkurransebasert opptak til turnus/veiledet tjeneste vil være uheldig og føre til en mindre kollegial stemning.

Dobbeltstemme avgjorde

Debatten ble til tider både hissig og følelsesladet, og ordstyrerpanelet hadde sin fulle hyre med å holde orden i salen.

Einar Vie Sundal, Nmfs leder, la til slutt frem et eget forslag. Forslaget var som følger: «Nmf skal arbeide for å endre opp-

taket til turnustjenesten for leger fra loddtrekning til et konkurransebasert opptak. Nmf skal arbeide for størst mulig utnyttelse av kvalitativt forsvarlig kapasitet i ordningen. Nmf mener at en profesjonsutdanning bør ende i en profesjonsautorisasjon med fulle rettigheter. Løsningen forutsetter at overordnet ansvar for tjenesten med hensyn på plassantall, kvalitet og lønnsforhandlinger, tillegges sentrale myndigheter».

Etter en voteringsrunde ble Torstein Schröder Hansens forslag satt opp mot forslaget til Einar Vie Sundal. Den skriftlige votingen endte med 13 stemmer til hvert av forslagene. Som leder av Nmf brukte Vie Sundal sin dobbeltstemme, og hans forslag ble derved votert inn i Nmfs plan- og arbeidsprogram for 2007.

Landsmøtet behandlet også en rekke andre saker. Nmf har for tiden god økonomi, og under forhandlingene rundt revidert budsjett for 2007 ble blant annet medisinstudentenes humanitæraksjon, Æsculap (medisinstudentenes medlemsblad) og allmennmedisinkurs for utenlandsstudenter tildelt ekstra midler. Spørsmålet om fordeling av delegater mellom lokallagene kom opp til debatt også dette året etter et lovendringsforslag fra Nmf Utland. Også denne gangen ble resultatet at man beholder en flat fordeling av delegater uavhengig medlemsantall.

Einar Vie Sundal oppsummerte landsmøtet med at det hadde vært en turbulent helg med en kaotisk debatt. Han mente at mange satt igjen med en følelse av å ha tapt noe i løpet av helgen. Han lovet å ta med seg videre at landsmøtet fortsatt er splittet i sitt syn på løsningen av kapasitetsproblematikken, og at han vil vektlegge den store uenigheten som fortsatt finnes innad i studentmassen i det fremtidige arbeidet med turnustjenestens fremtid.

Hanne Støre Valeur

h.s.valeur@studmed.uio.no
Æsculap